corrigere peccatem / remittē offensā
et orare pro oib9. Tales aūt elemo
sme paupib9 ⁊ indigentibus largite.
meremī nobis vitā eternam. Quā
nobis concedat ⁊c.

Feria quinta p9 diem cynerū

Sermo xli.

Qm itroisset ihs capharnaū
Mat. 8. Hcdm qd dicit gregr.
Oro est assensio mentis in deū a q̄
impetrare speram9 id qd desideram9
Dñ licz appetibile creatū aliqua de
lectatiōe nrm desideriū possit afficē
non tm saciare. solū aūt appetibile cū
tinēs in se eminēter oēm pfectionē
simplicī ⁊ oīs boni voēm / pt nrm
desideriū adiplere Dñ iste centurio p
tinēs ad ouē centesimā quā pius pas
tor humerī reuocauit videns ḥ sūmū
appetibile ꝓpter tpis opportunitatem
posse adipisci a deo / obstaculo tētus
qd est pcm / nō segniter pcrastinan
do (qz p̄ⁿ crisoⁿ petentī negligētia
reprehendit. cū de tantī misericor
dia non dubitatur) mox saluatore
appropinquāte pro obstaculi āmoti
one accessit vt dicatur. Cū aūt itro
isset ⁊c. Vbi occurūt nobis tres cōsi
derationes. Prima est de saluatoris
nū māsuetudine nos p̄ueniēte. ibi.
Cū aūt itroisset ⁊c. 2ª est de hoīs sua
litudine pro remedio supplicāte. ibi.
accessit ad eū. 3ª est de remedij apti
tudine nos salubriter curāte. ibi. dix
it ihs centurioni. Pª ꝓsideratio.
Circa pmam ꝓsideratiōem nō q̄ ca
pharnaū interpt̄at ager pinguedis
vel villa ꝓsolatiōis. iō significat ñ
naturā hūanam seu cor hūanū pin
guedine grē vel doctrine seu virtutum
saginando. Post quā saginatiōem de
us spāliter delectat in ea Patz. qz
nō pt spūale reape incrementū in
pura natura. iō deus grā sua digna
tur ea preuenire vt dicatur. Cum
autem introisset ⁊c. Et ideo occur
runt nobis quatuor ꝓclusiones.

Prima conclusio. Prima cōclu
sio ē. et est doctrina bti anselmi in li
bro de sili⁹ dicēte / q̄ cor hūanum si
mile ē molendino semp moleti. qd
quidē dñs suo suo dedit papiēs ei
vt suā tm āonā sez frumētū / ordeū
/ ⁊ auenā in eo molat. Cui iūmē
tī quidem q̄ si qñq̄ illud vacuū inue
nerit / aut arenā ibi piat q̄ illud diss
pat / aut picē q̄ ꝓglutinat. Dñ seruꝰ
ille si molēdinū bñ custodierit / mū
da ex ea farina egrediet / et dño suo
seruit et sibi victū acquirit. Si vero
molēdinū istiꝰ violauerit / mala ex
ea farina prodit q̄ dño displicet et si
bi victū negligit. Hoc molendinū
est cor hūanum qd dedit deꝰ vnicui
q̄ vt in eo molat tm illos cogitatꝰ
quos ipse suggerit. quos cogitatus
aliquando vt frumentum animate
plicat / tūc sez cū in contemplatione
posita pure de eo cogitat. Aliqñ vt
ordeum cum scilicet de virtute in vie
tutem āsi per quosdam labores ascē
dere meditatur Alīñ vt auenā et ḥ
cum homo intendit sua deserere vi
cia. Nos itaq̄ omnes deus vult
vt corde molat. et ex eisdem sibi
victum eternum acquirat. Huic
cordi dyabolus insidiatur ipsum re
plēs malī. q̄q̄ aliō cor dissipat vt ire

et inuidie. aliud cōglutinat/ vt luxu
rie Si vero dyabolꝰ cor hoīs sic cor
rūpere ꝑmissꝰ fuerit/ mox vicia ꝑ sen
sus ꝓgrediūtur iuxta genera cogita
tionū malaꝝ que deo displicent et ꝑ
eas hō mortē sibi acquirit ¶ 2ª ꝯ°
Secūda cōclusio seq̄tur ex isto/ scz ꝙ
iste ager scz cor huānū est diligēter
excolendꝰ vt dicit̄ ꝓuꝝ xxiiij Diligē
ter exerce agrū tuū. ⁊ hoc fit triplici
ter Pmo euellendo vrticas viciorū.
Secūdo āmouēdo spinas mūdanaꝝ
sollicitudinū Terº faciēdo clausuras
ꝑ obseratione quīq; sensuū. qz legit̄
ꝓuerꝝ 24 Per agrū pigri transiui et
ꝑ vineā stulti/ ⁊ ecce totū repleuerūt
vrtice/ oꝑuerūt faciē eiꝰ spine et ma
ceria lapidis destructa erat Rō ꝑmi
est/ sicut videmꝰ in turpi pictura q̄ do
mū pulchrā detꝑat. sic ecc̄ pz de pec
cato. nā aīa que cecidit ꝑ peccatū nō
ꝑt resistere suggestionibꝰ īimici. et i
deo occurrūt fantasmata turpia ⁊ y
maginationes turpiū rerū sensibiliū
q̄ īprimūtur Et iō sicut deturpat̄ do
mus qn̄ turpiter depingitur/ ita aīa
qn̄ ꝑ pc̄m maculat̄ Vn̄ iob 1º Cor
eoꝝ longe fecisti a disciplina. et iō ī
ducit ꝓmptitudinē ad malū Gen̄. 8
Sensus ⁊ cogitatio huāni cordis ꝓ
na sūt ad malū Rō 2ª est/ qz nichil ī
pedit tm̄ dispositionē ad grām sicut
sollicitudo mūdanoꝝ. qd̄ pz. nam ad
dispositionē requirit̄ statꝰ interioris
diligēs examinatio ⁊ si esset aliqd̄ ob
staculū āmoueret̄. et iō oz vt aīa dis
persa ꝑ sensibilia et extra se posita re
colligatur in seipā. vt cernens obsta
culū āmoueat ipsū Per nulla autem
tantū dispergit̄ sicut ꝑ sollicitudinē
exteriorē Vn̄ mt 6º Ne solliciti sitis
aīe vr̄e quid māducetis ⁊c̄ Vbi nō
prohibetur vsus rerum que ad neces
sitatē req̄ritur ꝫ amor et sollicitudo.
quia sollicitudo de temꝑalibꝰ/ r̄uocat
a sollicitudine eternoꝝ Vn̄ ad phil.
Nichil solliciti sitꝭ ⁊c̄ Vn̄ diuicie spi
ne dicūt̄/ qz suffocāt boni ꝓpositi īspi
rationē. Qdiu eī istis sollicitudībꝰ
animꝰ occupatur nō habebit cōtemp
tum mūdi nec eternoꝝ amorē Ratio
tercij est/ qz oīs tēptatio oritur ab ī
ordinatis ꝑceptionibꝰ sensuū vt pz
daniel. 13. Vbi dicitur ꝙ pb̄ri impu
dici vidētes susānam exarserunt in ꝯ
cupiscentiā eius. et ideo cum sensus
nostri sint quasi fenestre aīe ꝑ quos
mors peccati intrat. quāto enim fre
quenciꝰ ꝑcipis ea que mūdi sunt/ tan
to affectus tuus ad ea cōcupiscenda
magis inardescit Vnde gregoꝰ Nō
licet intueri qd̄ non licet cōcupisci. et
ideo diligenter sensuum custodia est
adhibenda Vnde prouerꝝ 4º Omni
custodia serua cor tuum/ quoniam ex
ipso vita ꝓcedit 3ª ꝯ° ¶ Tercia cō
clusio est ꝙ si iste ager sciz cor homi
nis sic fuerit excultus tunc xpristus
ipsum intrabit per graciam / virtuti
bus adornando/ et similiter in ea de
lectando / quia interpretatur ager
pinguedinis et villa consolatioīs.
Primo introibit per graciam ipsum
virtutibus adornando. nam gracia
gratum faciens in ordine ad accep
tationem diuinam est quedam inte
gritas et decor omnium virtutum.
Sicut enim pulchritudo faciei non

est vna q̄litas sed ē q̄dam ītegritas exurgēs ex multis .s. colore et figura et magnitudine/et ꝓportiōe. ita grā q̄ ē aīe decor ē integritas exurgens ab oībꝰ v̄tutibꝰ. Rō est. qz nullꝰ ē deo acceptꝰ et gratiosꝰ nisi sit ꝓmptus ad singula bonoꝝ opm v̄tuosorū. talem aūt ꝓmptitudinē habz hō ꝑ oēs v̄tutes q̄bus exit̄ in actibus v̄tuosis. q̄s .s. v̄tutes grā causat in aīa. Rō est. qz grā cū sit radix meriti a deo ꝯfert̄. sic vt posset singula opa meritoria ab hoīe ꝑfici Hoc autem fit ꝑ v̄tutes. iō deus intrādo ꝑ gratiā/causat v̄tutes in aīa q̄bus ipsa īpīguat̄ vt posset ꝑficē opa meritoria/et iō d' ager pinguedīs Huius pīguedine .s. v̄tutū et grē pinguescūt speciosa deſti. Deſtū ē cor bn̄ excultū/ornatū v̄tutibus p̄ciosis / grā dei supueniēte Secūdo dicit̄ villa cōsolatiōis. qz deus delectat̄ inhabitādo cor sic spūaliter impīguatum. Sicut enī videmꝰ ex silī hō delectat̄ ꝯtēplando suā pulchritudinē in speculo. sic etiā delectat̄ deus ꝯtēplando ꝓpriam pulchritudinē in aīa scōrū ꝑ ymaginē aīe imp̄ssam sicut in speculo mūdo et terso ab oībus sordibꝰ vicioꝝ. vn̄ ꝓu. Delicie mee. eē cū filijs hoīm. Vn̄ licet celū et alia loca deo dicata/dicātur loca dei. tn̄ magis ꝓprie aīa d' locus dei ex speciali ꝯplacētia diuine inhabitationis.

2ª ꝯclu°. ¶ Quarta ꝯclusio ē q̄ ista dei intratio in cor huānum sic impīguatū/ est hoī maxime fructuosa Rō est. qz nō īhabitat aīam sine donis et v̄tutibus. est enī hospes aīe qui nullꝰ īdiget bono. sed aīam replet oībus bonis. Ex quo accipitur documētū. q̄ inquantū est ex ꝑte dei deus semꝑ ꝑatus ē ꝯferre sua dona qz stat ad hostiū et pulsat vt sibi affectus apiat̄. et ītromittat̄ ad cōuiuādū spūaliter ꝑ donoꝝ suoꝝ cōicationē/licet aliq̄ ponūt obstaculū/hostiolū cordis claudēdo. de q̄bus dicitur iob Ipsi fuerūt rebelles lumini. i. diuine grē. 2ª ꝯsid°. Circa secūdam ꝯsideratiōem q̄ est de hoīs valitudine ꝓ remedio supplicāte Nota q̄ ꝑ cēturionem p̄t accipi spūs rōnalis illoꝝ qui ſ̄ simplicitatē ītellectꝰ ābulant. habentes cognitiōem eternoꝝ quātū permittit infirmitas carnis Puer eiꝰ q̄ male vexat̄ sensualitatē designat. Iste spūs rōnalis scz interior hō est sub ptāte dei ꝯstitutus vel grē. hn̄s sub se milites/īteriores aīe vires et motꝰ/ et etiā naturales v̄tutes/q̄ ꝑ milites ītelligi p̄nt. q̄a oībus hijs ꝯtra vicia pugnat̄. Sēsualitas enī debet seruire rōi / sed in plurimis infirma ē [ꝛ iacet ī domo] .i. in carne Iacere dicit̄ qz nō sufficit surgē ad bona opa [Paraliticꝰ d'] qz ꝑalisis ē morbꝰ dissolutiōis mēbrorum/[et male torquetur] quia diuersis concupiscentiarum motibus vexatur. Pro isto seruo sollicitus est spiritus rationalis / et rogat. vnde exauditus est. Ideo xpristus dixit [veniam] scilicet per gratiam p̄uenientē/[ꝛ curabo] ꝑ grām gratūfaciētem Prima nāq̄ grā/ē primꝰ motꝰ bone volūtatis q̄ deus nos p̄uenit vt de cōgruo nos disponamus ad grām

gratu in facientem que nos facit gra
tos et deo acceptos. Unde respon
dit centurio. [Domine non sum dig
nus] scilicet propter tuam reueren
tiam et meam insufficientiam [ut in
tres sub tecto meo] scilicet mei pecca
toris / qui sum subiectus pene et cul
pe. Q. d. et si intrasti sub tecto vir
ginis ubi habens hospicium tanto
regi congruum / non est caro mea si
cut caro matris tue [sed tm̄ dic verbo]
quo fecisti oīa / quo sanas omnia.
Ps. Misit verbū suū et sanauit eum
Circa hāc sn̄iam moralem occurrūt
octo documēta. Primū est q deus
veniēs p grām habet illuīare spiri
tū rationalē qui p cēturionē intelli
gitur. Unde grā q ē in volūtate ꝓprie
nō hz illuīare sed impatiue p̄cipien
do actus illuminosos fidei firme scīe
saporē. Secūdū est q spūs rationa
lis duo dicit Unū scz dictās et iudi
cās. vel ratio q habet iudicare et sen
tētiare. Vn̄ augl. Hoīs actus est in
uestigare discernē et retinere. Ali
ud ē vt eligens. q scz electio se tenet
ex pte volūtatis. Vn̄ spūs dicit volū
tas q nos spūales facit et dei filios.
phil. 8° Qui spū dei agunt hij filij
dei sunt. Talis enī spūs ad ymagi
nē dei factus ē. cū i eo sit cognitio ve
ritatis et amor virtutis. De p̄mo nō q
qz vnus sensus ꝑticularis nō appre
hēdit qd alius. iō est nccia alia potē
tia valēs discernere verz sensibile ab
alio qd nō p̄t facē sensus ꝑticularis
Eodē modo nccia potētia q̄dā p̄ter
sensū et intellcm̄ cōferens sensibile cū
intelligibili. intellcūs enī nō app̄hē
dit sensibile nec sensus intelligibile.
Hec aūt potētia ē rō que iudicat de
vtrisq. De 2° nō q volūtas rōnalis
dupliciter p̄t cōsiderari. Uno modo
vt est potētia vna distincta habens
actū verū scilicet velle / et obiectū scz
bonū simpliciter. hec volūtas est in
rōe. Alio modo cōsideratur vt impa
tiua aliarū potētiarū subiectarū rōi.
et sic voluntas circuit oēs vires obe
dientes impio ratiōis. Unde iste cē
turio s̄m glosam. erat preditus na
turalibus bonis / scz quantū ad ītel
lectū Videtur habuisse cognitionem
creatoris et omnipotētie eius cū dixit [
Dn̄e non sū dignus] quantū ad affec
tū. qz habuit iusticiā in bona habitu
dine ad suos supiores et inferiores
dicēs [nam et ego sum homo ꝛc̄]
Tertiū documētum ē q licz spūs ra
tionalis in p̄ma sui creatiōe sit liber
et non possit cogi quin pro suo libito
iusticiam relinquere possit vel etiam
sequi. quia nulli nisi soli deo subiec
tus erat. Oīa enī creata aliquā cō
ditiōem subiectionis habent. nā ele
menta subiecta sunt syderibus / et ar
busta animalibus. animalia hoībus
et angeli iuxta illud hebr. Omnes
sūt administratorij spūs. corpora e
tiam nostra subiciuntur animabus su
is. intellectus vero primis veritati
bus. voluntas autem nulli rei crea
te subicitur. et ita habet priuilegi
um libertatis nisi soli deo. et licet sic
non posset cogi / et tamen cōstituta
sub potestate diuine voluntatis q pōt
eam manuducere ostensione verita
tis vt patet in paulo. qui prostratus

dixit Dñe/qd me vis facere? Qd e
aã patet quia derelicta in sua natura
litatis libertate nõ sufficit ad merendum. quia ad meritũ cõcurrunt multe cause supnaturales. ut volũtas diuina que pmo mouet ad actũ beatificum. lumen glorie ex pte intellectus et caritatis affectus. Vnde dicitur sap. x. Justum deduxit dominus per vias rectas/et ostendit illi rẽ q̃ dominum

Quartũ documentũ // Quartũ documẽtũ est q̃ iste spũs rationalis habet milites scz virtutes naturales z interiores anime vires ad ipugnãdũ vicia Vbi nota qualiter virtutes insint nobis a natura Dicendũ q̃ virtutes theo^ce totaliter nobis insũt ab extrinseco/ꝗ virtutes morales ptim ĩsũt nobis ab extrinseco et ptim ab intrinseco Ab ĩtrinseco p^m quandã inchoationẽ. In ratione enim hois naturaliter insũt quedã principia naturaliter cognitiua tũ scibiliũ q̃ agendorũ que sũt quedã seminalia intellectualiũ virtutũ et moralium et in quãtũ in volũtate est quedã naturalis appetitus q̃ est rationi ꝓformis Item ex corpis dispositione Aliqui sũt dispositi et melius et pcius ad quasdã virtutes put scz quedã vires sensitiue actus quarũdã ptium corpis. ex quarũ dispositiõe adiuuãtur vel ĩpediũtur huiusmodi vires in suis actibus z p ꝓnas vires rõnales quibus huiusmõi vires sensitiue deseruiũt Et sẽdm hoc vnus homo habet naturalẽ aptitudinẽ ad sciam/alius ad fortitudinẽ/alius ad tẽperantiã/et isto mõ tũ virtutes intellectuales q̃ morales insũt nobis p^m aptitudinẽ z sẽdm inchoatiõez. nõ aũt sunt in nobis a natura sẽdm ꝓsũmationẽ. quia natura determinatur ad vnũ. cõsũmatio autẽ huiusmodi virtutum nõ est sẽdm vnũ modũ actionis ꝗ diuersimode sẽdm diuersas naturas in q̃bus virtutes operantur z sẽdz diuersas circũstantias. talibus enim militibus vicia ĩpugnãtur contra nos militãtia semp. qz iob vij° dicitur. milicia est vita hois sup terram Vnde ad talem ĩpugnationẽ hortamur p^r pe. 2° Obsecro vos tanq̃ aduenas z pegrinos abstinere a carnalibus desideriis que militant aduersus animã

Quintũ documẽtũ // Quintũ documẽtũ est q̃ iste palitic^us signat peccatorem. nã sicut videmus in corpe naturali q̃ spũs vitalis vegetat mẽbra corpis sui iuicem ꝓiũcta/ex quo spũ habetur motus et sensus/ꝗ cum paralasi (que est morbus dissolutionis mẽbrorũ) meatus spũs includitur. cõpago soluitur. quia a spũ ñ vegetatur quasi cessãs p̃ãsũ z amittit motũ z sẽsũ/z sic fit mẽbrũ iutile p^m fit ĩ aia cui ẽ vita spũs scũs siue spũalis grã et ipsa aia ẽ qdã totũ respũ suarũ virtũ z quasi qdã mẽbrũ mistiam scilz ecclie. cũ autem quis moraliter peccat per corruptionẽ peccati dissoluitur cõpago virium. quia qd concupiscentia amat ratio non approbat z ecõuerso. et ita omne regnũ in se diuisũ desolabit^r Ma^r 12. Et sic amittit aia motũ z sensũ Motũ quãtũ ad bonas opatiões/sensũ quantũ ad ꝓpa vulnera vel eãã aliena q̃ nõ sentit/qz tal nõ ãbulat proficiendo per bona opera/nec attendit miseriam fratris

sunt qua tangi de apprijs vulneribus debet volere. vñ cū simus membra vni ti corpis mistici. ille se palitiā pro bat qui cor qui sūt mēbra sua non sentit p̄m illud cor. 2. In idipsum sol liati sunt mēbra/etiā si quid patitur vnū mēbrū/patiūtur oia. Vos aūt corpus xpi estis et mēbra de mēbris Nec etiā sentit miseriā appriā. nam humilitas est sensus apprij defectus. econ uerso supbia ē insensibilitas pōi si nō humiliat se. Si enim vere scirent miseri pōe suos de fāis nūq̄ supbirent Vñ michee 6°. Humiliatio tua in medio tui. ex quo etiā sequit de motu quia q̄ non habet sensū infirmitatis aliene nō mouet ad opa pietatis. Vñ dicit p̄ iohis 2°. Qui viderit frem suū necitatem habere et clauserit viscera sua ab eo. quō caritas est in illo. V

Septū documentū ē q̄ iste palitic sacet in domo. et hoc apter q̄tuor. Primo apter gestationem. qz delcā tio q̄ septatiōi est annexa vtitur in instica gsideratio pōo pū. x. Risus dolori miscebit. 2m est cōsternatio. qz sicut homo q̄ est victus/est aio con sternatus vt nō audeat rebellare. ita supatus a septatiōe est adeo fractus vt nō audeat resistere. 3m est debili tatio qz homo gsternatus debilitatur q̄ nō possit stare qz plagē sepe reno uate debilitāt et putrescūt. Psō. Pu truerūt et corupte sūt cicatrices mee ꝛc. 9m est desperatio qz ex quo q̄s sic est debilitatus desperat se bonum posse pficere q̄ tūc cōuertit se ad ma la ppetranda libere/cū aia ociosa nō possit esse. sicut filij israel postq̄ septa tione victi sūt semp cadendo p desere tū pōsserunt. Exo. xvi. Et hijs q̄ tuor modis pstratus pōe apprie dicit in lō iacē. ¶ Septimū documentū ē q̄ iste palitic sic iacēs in lō dupli cit torquet. Nā casum p septationē q̄drupliat p̄m qd aia existens quasi castra forte circumuallatū est q̄drupli muro. Primo muro sensuū exteriorū quibus aptē intrat mors ad animā sicut p fenestram. Jere. ix. 2° muro ymaginationū interior p que sensi bilia intrant ad aiam. vt docet augē ti. de ciuitate dei. 3° muro intelligi biliū rationū quibus mediātibus ad affectum ascenditur. 4° muro affec tionum volitiuarum quibus regnū anime vtiliter clauditur vt docet an selmus de conceptu virginali. Et p̄m ista pgressus primus ē ad sensus exte riores p apprhensionem bonor sensi biliū. 2° ad sensus interiores p ymā ginationes delectabiliū. 3° ad in tellectiones rationales p obūbrati onem iudicior spiritualiū. 4° ad volitiones affectuales per inclinati onem consensuū Istū pōssu describit btus iacobus dicēs. iac. j°. Concupis cū cepit. scz p apprehēsionem sensuū parit pōm scz delectionem in appeti tu sensitiuo qui est fomes peccati. Pōm autē cū consūmatū fuerit scili cet in peruersione rōis generat mor tem in voluntate. qz in ista solum est pōm mortale quēadmodū castra nō ē debilitatū donec interior murus ē captus. Secūdo torquet post casū q̄drupliat Primo pena dolōris qz na turaliter voluntas odit malū. ad odiū

sequitur tristicia que ē dolor mētis. hēc
augustinus. 2° torquetur pena timo
ris quia culpe debetur pena/ et ideo
peccans semp dū peccat/est in timo
re pene sibi debite. 3° torquetur pena
tuboris/qz naturaliter natura huma
na erubescit cū ē signū. qa peccans
vult latere naturaliter z occultare su
um peccatum. 4° patitur penā liuo
ris/quidam enim liuor relinquit ex
actu peccati in ꝓscientia vt ex eius re
cordatione sp affligatur ꝓpter odiū
mali p̄sentis. Hz oritur dubitatio
quia cōmunit homines nō peccant
nisi ex delectatione quā habet pecca
tor/sic nō videtur sibi esse pena Dicit
q licet in actu peccati sit ꝓplacētia et
rapti trasitēs delectatio/ tñ admixta
est cū tristicia anime ante peccatū et
post est assidua pena secdm p̄missa
2ª dubitatio. qre istā penā cōmunit
homines non sentiūt quis eā argu
mētetur Dicitur aūt q ī egritudib9
frenetica ñ sētiūt penā p magtudine
egritudis naturalis. ita ī ꝓposito ē
de egritudine morali ī hominib9 bes
tialib9 nō sentiūt intellectuas affecti
ones 8m̄ doumētū 8m̄ doumētū
ē q sicut spūs rationalis intelligēs
hāc ifirmitatē a dño posse curari ac
cessit ad eū allegās ei9 potētiā/isinu
ās ifirmi idigētiā/ ei9 clemētiā iuo
cauit z exaudit9 ē Accessit ad eū qz
nouit ei9 miaz/quā desiderauit. alle
gat potētiā. qz sciuit ei9 iusticiā quā
formidat Nō ei hy ē pt. qz deꝰ ī oī
tpe suo est sūt miles z iust9. Quia
miles / iō liberalissie ꝓdescēdit hūa
ne miserie p ifusionē sue grē. qz vēo
iust9 iō donū pfectū nō dat nisi deside
rāti. nō dat gratiā nisi ē gratiāti. nō
ipēdit miaz/ nisi i p̄az ē cognoscenti
Iste ergo nouit ei9 miaz. qz accessit
ad eū nouit iusticiā. qz formidat eū
admittere ī domū ꝓpt ydolor p̄sentiā
hm̄ ma hm̄ dicēs dne nō sū dign9 qre
isinuauit indigētiā. qz puer iacebat
et ideo meruit exaudiri 3ª ꝓsideratio
Sequitur 3ª ꝓsideratio que est de
remedij aptitudine salubrit nos ad
uante cū dicitur dixit ihesus centurio
ni ego veniā z curabo eū Vbi ocur
rūt qtuor doumēta Pmū doumē
tū Pm̄ est q deꝰ p scripturā et di
uinā inspirationē hortatur quēlibet
peccatorē vt penitētiā agat de pecca
tis Vñ pº thi. 3° Omnis scriptura
diuinitus inspirata scilicet p spiritū
sanctū vtilis est ad docēdū ne scientes/
ad arguēdū et cōuertendū de malo
negligentes/ad corripiēdū in malo
ꝓsistentes/et ad erudendū scilicet pe
nitētes. et hy ē qd dicit dixit ihesus
centurioni 2m̄ doumētū 2m̄ ē q de
us in oī tpe patus ē nos erue a ma
lis Nō ē quia agēs volēs finē aliqui
ordinato in finē/non solū vult illa q
ordinant ī finē. hz etiā patus est des
truere oia de ordināda a fine. sed de
us est tale agens q vult homini vl
timū finē scz beatitudinē/igit nō so
lū cōfert gratiā et virtutes q ordinat
in beatitudinē. verū etiā patus est de
us destruē in homine oē malū auer
tens se a tali fine Et quia hec spiritu
alis paralisis erat impediens cum
ideo recurrendum est hominibus in
tribulatione positis per cōfitenciam

plenariā ad auxiliū diuinū. Vnde
dicit ecci. q°. Curauit gēm suam
et liberauit a ꝓditōe. Ꝛ°y ꝯaumē
tū ē Vita spūalis maxime restaura
tur ꝑ fidē. Vnde dicit, vade et sicut cre
didisti fiat tibi. et sanat9 ē ꝛc. Ro ē
Nā ꝑ fidem habitat deꝰ in cordib9
nris q̄ vita ē vt ipe ait. et sicut vnū
q̄q̄ viū ē mors spūalis. sic vnaq̄
q̄q̄ vtus vita ē. fides ē vita intellec
t9. Ro. 2. Iust9 ex fide viuit. Qz ēt
ꝑ fidem istr meruit sanitatē/ ro est
qz oīs actus hūanus volūtati subiec
t9/si deū regulat9/est meritoriꝰ. sed
credē ē actus intellect9 assentientis
veritati dīne et īperio volūtat9 a do
more ꝑ grām in ordine ad deū. vnde
act9 fidei pt ēe meritoriꝰ Qd patet
heb. 2. Qui ꝑ fidē vicerūt regna ꝛc.
Ꝯ°y ꝯamentū ē quo intelligitur
vbū saluatoris, nō inueni tātam fi
dē i istl ?. Vbi videt q̄ xp̄s fidē hꝰ
velit p̄ferre fidei aplōr. et iō ad hoc
dicit aliqui q̄ intelligit mistice. Nō
enī fides centurionis p̄ferē fidei istlis.
sed potiꝰ fides gētiū q̄ ꝑ centurionem
designat quoq̄ etiā ꝓuersionem p̄di
cit dicēs. Multi ab oriente ꝛc. nō in ꝑ
fectōe credendi sed in credētiū nume
rositate. plures enī crediderūt de gē
tib9 q̄ de iudeis. Et iō dicit q̄ fides
v° magna multiplicat. Primo q̄ ad
cognitōem credētē. Secūdo q̄ ad de
votōem feruida in fide Tertio quo
ad ostensiōem laudis xpi vt in centuri
one Vnde criso9 dicit. fides ē certissima
religionis fundamētū ꝑ quā vni deo
religam9 aīas nras ad cultū diui
nū viaꝛ seruiendi Quo viaꝛo nos
astringere dignetur ꝛc.

Feria sexta p9 diem cinerum

Sermo xliij.

Audistis q̄s dem est antiqs di
ligere amicū tuū ꝛc. Mat. v°
Cū in hoc tpe reconciliationis q̄libet
debet se exercē in actib9 virtuosis/scz
in ieunio oratōe et elemosina. nul
lus aūt actus virtut9 sine caritate de
se est meritoriꝰ ꝑ°y augt9 xv. de trini
tate dicēte/q̄ oīa dona sine caritate
ad deū nō ꝑducunt et caritas si etiā
sola esset/non ad deū perducerē sine
alijs/ymmo est donum omnia alia
perficiens quia sine caritate possunt
esse sed non prodesse/ quare propo
nit nobis caritas. et q̄ necessaria sit
ad salutem. sed quia vltimata per
fectio caritatis consistit in inimicorum
dilectione sēm illud crisostomi.
Nulla perfecta dilectionis operatio
vltra dilectionem inimicorum po
test procedere. ideo euangelista nos
hortatur ad eam dicēs. Audistis ꝛc.
Vbi occurrunt duo q̄sderationes.

Prima consideratio. Circa pri
mam considerationem que est de ca
ritate qualiter exhibenda est in affec
tu pono sex conclusiones p̄ma gelu°

Prima conclusio est q̄ iste est a
pinio iudeorum q̄ inimicos saltem
alterius legt9/homo non tenetur di
ligere. sicut narrat aristo. in de secre
tis. Dum enim paganus et iudeus
confabularentur dixit pagan9 Que
est lex tua? Respondit iudeus Credo
q̄ in celo est vnus deus quem ado
ro. et expecto ab eo bonum ani
me mee et illis qui conuersant mecū